

Plan wynikowy. Klasa 6

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
1. Powrót do kultury starożytności 1. Czym było odrodzenie. 2. Piękno włoskich miast. 3. <i>Człowiekiem jestem...</i> 4. Michał Anioł. 5. Leonardo da Vinci. 6. Skromny drukarz z Moguncji. 7. „Walczyć z wiatrakami...”. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • epoka nowożytna • renesans / odrodzenie jako zainteresowanie sztuką i kulturą starożytną • humanista – wzór człowieka renesansu • rozwój miast w epoce odrodzenia na przykładzie miast włoskich • mecenas – opiekun artystów • Mikołaj Kopernik jako przykład człowieka renesansu • Leonardo da Vinci i Michał Anioł oraz ich dzieła • wynalazek druku 	<u>Zagadnienia spoza PP</u> <u>16. Mikołaj Kopernik i jego odkrycie.</u> Uczeń: 1) opowiada o życiu Mikołaja Kopernika, używając pojęć: uczonec, astronom, odkrycie naukowe.	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej • wskazuje na osi czasu XV i XVI w. • wskazuje na mapie Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie: Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan • wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia • wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu • odpowiada 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: <i>nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas</i> • wymienia wybitnych przedstawicieli epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga • na podstawie ilustracji wskazuje do starożytności w sztuce odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu • krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci • wie, jaka była pierwsza drukowana książka 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia • omawia, w jaki sposób doszło do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie • wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			na pytanie, dlaczego wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości				
<p>2. Wielcy żeglarze i odkrywcy</p> <p>1. Afryka, Azja, Europa i ogromny ocean.</p> <p>2. Karawela, kompas, astrolabium i wszystko, co pomagało żeglarzom.</p> <p>3. Odważni, ciekawi przygód – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz.</p> <p>4. Wielka wyprawa Krzysztofa Kolumba.</p> <p>5. Którędy do Indii – wyprawa Vasco da Gamy.</p> <p>6. „Victoria” dookoła świata.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyobrażenie ludzi średniowiecza o świecie wynalazki ułatwiające żeglugę – karawela, kompas, astrolabium poszukiwanie drogi morskiej do Indii – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz wyprawa Krzysztofa Kolumba i odkrycie nowego lądu wyprawa Vasco da Gamy Ferdynand Magellan – pierwsza podróż dookoła świata Stary i Nowy Świat 	<p><u>15. Odkrycie Nowego Świata.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>1) umieszcza Krzysztofa Kolumba i jego pierwszą odkrywczą wyprawę w czasie i w przestrzeni;</p> <p>2) opisuje odkrycie Krzysztofa Kolumba, używając pojęć: karawela, Nowy Świat, Indianie, broń palna;</p> <p>3) wymienia następstwa wypraw odkrywczych dla Europy i dla Ameryki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał poprawnie określa wiek, w którym odkrył Amerykę 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana wyjaśnia, jakiego lądu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, kompas wymienia kontynenty, które 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana wymienia towary, jakie sprowadzono do Europy z Indii wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, busola, kompas 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana wymienia przyczyny odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 				określano mianem Starego i Nowego Świata <ul style="list-style-type: none"> • wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata 			
<p>3. Skutki wielkich odkryć geograficznych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyprawy konkwistadorów. 2. Kolonizacja nowych terenów. 3. Nieznany świat – Inkowie i Aztekowie. 4. Co Europejczycy zyskali dzięki wyprawom morskim. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • konkwistadorzy i ich wyprawy • kolonizacja Nowego Świata • Indianie i ich kultura – Aztekowie, Inkowie • wpływ odkryć geograficznych na życie mieszkańców Europy i obydwu Ameryk 	<p><u>15. Odkrycie Nowego Świata.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) wymienia następstwa wypraw odkrywczych dla Europy i dla Ameryki. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową • rozumie pojęcie kolonizacji • wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami • wie, kim byli Aztekowie i Inkowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja • wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma • wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych • wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osiągnięcia Azteków i Inków • omawia przebieg wypraw konkwistadorów • omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków • charakteryzuje skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>4. Dwór Jagiellonów na Wawelu</p> <p>1. Na dworze Zygmunta. 2. Renesansowy Wawel. 3. W kręgu poetów i uczonych. 4. W trosce o państwo. 5. Następca Zygmunta I.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • panowanie Zygmunta Starego i Zygmunta II Augusta jako czasy złotego wieku Rzeczypospolitej • architektura i sztuka renesansowa w Polsce • rozwój kultury polskiej – Jan Kochanowski, Mikołaj Rej • sukcesy polityczne Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta – przyłączenie Mazowsza, hołd pruski, unia lubelska 	<p><u>18. Dwór Jagiellonów.</u> Uczeń opisuje życie dworskie na Wawelu w okresie panowania Zygmunta, używając pojęć: dwór, komnata, arras.</p> <p><u>20. Rzeczpospolita Obojga Narodów.</u> Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polegała unia lubelska i wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta • wie, kim była królowa Bona • prawidłowo umieszcza na osi czasu wiek XVI • podaje datę zawarcia unii lubelskiej – 1569 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: arrasy, arkady, krużganki • wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej” • zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.) • wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne architektury renesansowej • krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów • omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać królowej Bony • wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce • wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwę i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O EPOCE ODRODZENIA</p>	<p>1. Powrót do kultury starożytności. 2. Wielcy żeglarze i odkrywcy. 3. Skutki wielkich odkryć geograficznych.</p>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej • wskazuje na osi czasu XV i XVI w. • wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas • wymienia wybitnych 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu • krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia • omawia, w jaki sposób doszło 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu • samodzielnie przygotowuje

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	4. Dwór Jagiellonów na Wawelu.		<p>Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie – Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia • wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu • odpowiada na pytanie, dlaczego wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości • wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie • wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał • poprawnie określa 	<p>przedstawiciele epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji wskazuje nawiązania do starożytności w sztuce odrodzenia • wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wyjaśnia, jakiego ładu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż • wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się 	<p>miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci • wie, jaka była pierwsza drukowana książka • wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wymienia towary, jakie sprowadzono do Europy z Indii • wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, busola, kompas • wymienia 	<p>do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę • porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej • omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana • wymienia przyczyny odkryć geograficznych • wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkane przez Azteków i Inków • charakteryzuje 	<p>wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski • porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>wiek, w którym Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową • rozumie pojęcie kolonizacji • wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami • wie, kim byli Aztekowie i Inkowie • wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta • wie, kim była królowa Bona • poprawnie umieszcza na osi czasu wiek XVI • podaje datę zawarcia unii 	<p>do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, kompas</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia kontynenty, które określano mianem Starego i Nowego Świata • wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata • wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja • wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma • wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych • wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy • wyjaśnia terminy: arrasy, arkady, 	<p>osiągnięcia Azteków i Inków</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg wypraw konkwistadorów • omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską • wymienia cechy charakterystyczne architektury renesansowej • krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów • omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów • wskazuje na mapie 	<p>skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać królowej Bony • wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce • wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwę i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			lubelskiej (1569 r.)	krużganki • wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej” • zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.) • wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik	Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w.		
CZĘŚĆ II. RZECZPOSPOLITA OBOJGA NARODÓW							
<p>5. W Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p> <p>1. Ostatni z rodu. 2. Zgoda, wolność i prawo. 3. Szlachta wybiera króla.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u> podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • postanowienia unii lubelskiej • Rzeczpospolita jako państwo Polski i Litwy • kim był w Rzeczypospolitej obywatel • szlachta i magnaci • wybór króla – wolna elekcja • Henryk Walezy – pierwszy król polski wybrany podczas wolnej elekcji 	<p>20. Rzeczpospolita Obojga Narodów.</p> <p>Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polegała unia lubelska i wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów; 2) opisuje, w jaki sposób wybierano króla, używając pojęć: elekcja, pole elekcyjne, koronacja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla • rozumie pojęcie wolnej elekcji • wyjaśnia pojęcie bezkrólewia 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji • wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo • podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji • charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę • opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas • wyjaśnia, co oznaczały zasady: wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, korzystając z internetu oraz źródeł pozapodręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla 			
<p>6. Kto razem z królem rządził państwem</p> <p>1. Król i szlachta wspólnie rządzili państwem. 2. Sejm walny. 3. Sejmiki ziemskie. 4. Skład sejmu.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • przywileje szlacheckie • sejm walny jako najważniejszy organ władzy w państwie • sejmiki ziemskie – samorząd szlachecki • posłowie i senatorowie • trzy stany sejmujące – król, senat i izba poselska 	<p><u>19. Polski szlachcic.</u></p> <p>Uczeń: 1) charakteryzuje obowiązki szlachcica wobec państwa, używając pojęć: sejm, sejmik, pospolite ruszenie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską • wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny • wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista • wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej • wyjaśnia, w jakim celu były zwoływane sejmiki ziemskie 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty • omawia zróżnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej • wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmu walnego • podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej • wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm • szczegółowo wymienia uprawnienia sejmu • wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich • omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce
<p>7. Gospodarstwo szlachcica</p>	<ul style="list-style-type: none"> • folwark szlachecki i pańszczyzna • transport płodów 	<p><u>19. Polski szlachcic.</u></p> <p>Uczeń: 2) opisuje działalność</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Rzeczpospolita w XVI w. była 	<ul style="list-style-type: none"> • szczegółowo uzasadnia twierdzenie, 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację szlachty i chłopów

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>1. Folwark szlachecki. 2. Spław zboża Wisłą do Gdańska. 3. Handel gdański.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<p>rolnych do Gdańska</p> <ul style="list-style-type: none"> • kim byli flisacy • Gdańsk najbogatszym miastem Rzeczypospolitej 	<p>gospodarczą polskiej szlachty, używając pojęć: folwark, pańszczyzna, kmiecie, spichlerz, spław rzeczny – Wisłą do Gdańska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Gdańsk • wymienia co najmniej dwa towary, które spławiano Wisłą do Gdańska 	<p>szlacheckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna • wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy • wie, kim byli flisacy i czym się zajmowali 	<p>nazywana spichlerzem Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób szlachta powiększała swoje majątki • wymienia powinności chłopów względem szlachty • wskazuje na mapie szlaki spławu zboża w Rzeczypospolitej • omawia znaczenie Wisły dla wymiany towarowej 	<p>że XVI w. był „złotym wiekiem” Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w XVI w. bogaciły się polskie miasta • wymienia główne porty zbożowe i spichlerze na szlaku wiślanym • na podstawie tekstu źródłowego opisuje handel w Gdańsku – wymienia towary, jakimi handlowano i państwa, z których przybywały statki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI w.
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O RZECZYPOSPOLITEJ I SZLACHECKIEJ.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<p>5. W Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 6. Kto razem z królem rządził państwem. 7. Gospodarstwo szlacheckie.</p>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego • wskazuje na mapie Gdańsk • wymienia co najmniej dwa towary, które spławiano Wisłą do Gdańska 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji • wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza, że król rządził dziedzicznie lub w wyniku elekcji • charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas • wyjaśnia, co oznaczały zasady wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wymienia zasady 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, korzystając z internetu i źródeł pozapodręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych • porównuje demokrację szlachecką

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> mapa historyczna 			<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla rozumie pojęcie wolnej elekcji wyjaśnia pojęcie bezkrólewia wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską wie, jak wybierani na sejm walny byli posłowie wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka 	<ul style="list-style-type: none"> wolność, zgoda i prawo podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r. wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej wyjaśnia, w jakim celu zwoływane były sejmiki ziemskie na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna 	<ul style="list-style-type: none"> Polskę opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty omawia zróżnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmiku walnego podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu wyjaśnia, dlaczego Rzeczpospolita w XVI w. była 	<ul style="list-style-type: none"> ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm szczegółowo wymienia uprawnienia sejmiku wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i> szczegółowo uzasadnia twierdzenie, że XVI w. był „złotym wiekiem” 	<ul style="list-style-type: none"> ze współczesną demokracją w Polsce porównuje sytuację szlachty i chłopów przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej w XVI w.

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy wie, kim byli flisacy oraz czym się zajmowali 	nazywana spichlerzem Europy <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób szlachta powiększała swoje majątki wymienia powinności chłopów względem szlachty wskazuje na mapie szlaki spławu zboża w Rzeczypospolitej omawia znaczenie Wisły dla wymiany towarowej 	Rzeczypospolitej <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego w XVI w. bogaciły się polskie miasta wymienia główne porty zbożowe i spichlerze na szlaku wiślanym na podstawie tekstu źródłowego opisuje handel w Gdańsku – wymienia towary, jakimi handlowano, i państwa, z których przybywały statki 	
CZĘŚĆ III. RZECZPOSPOLITA XVII WIEKU							
8. Wojny ze Szwedami 1. Wojny Zygmunta III Wazy. 2. Jan Karol Chodkiewicz – zwycięzca spod Kircholmu. 3. Wojska szwedzkie	<ul style="list-style-type: none"> panowanie dynastii Wazów i wojny ze Szwecją bitwa pod Kircholmem – zwycięstwo pod wodzą Jana Karola Chodkiewicza potop szwedzki 1655 r. – obrona 	<u>21. Rzeczpospolita w XVII w.</u> Uczeń: 1) sytuuje w czasie i omawia wydarzenia potopu szwedzkiego, z uwzględnieniem obrony Częstochowy i postaci Stefana Czarnieckiego.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów wie, kto dowodził 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich w XVII w. wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego wyjaśnia pojęcie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie oraz innych pozapodręcznikowych źródeł wiedzy, przygotowuje wypowiedź

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
wkraczają do Rzeczypospolitej. 4. Obrona kraju. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	Jasnej Góry • wojna podjazdowa Stefana Czarnieckiego i zwycięstwo pod Warką • skutki najazdu szwedzkiego		wojskami polskimi pod Kircholmem • podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego • wyjaśnia termin hetman	• na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii • wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją • wie, kim byli: Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki	wojny podjazdowej • wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami	ze Szwecją • na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej	o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji
9. Walki z Kozakami 1. Kozacy z Zaporozża. 2. Życie na Siczy. 3. Czym był rejestr kozacki. 4. Zwycięstwa i klęski – wojny z Kozakami. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	• kim byli Kozacy • Dzikie Pola i Zaporozże • Sicz i atamani kozaccy • rejestr kozacki oraz wojny z Tatarami i Turkami • bunty kozackie • powstanie Bohdana Chmielnickiego – wojna na Ukrainie	<u>Temat spoza PP</u> <u>II. Analiza i interpretacja historyczna.</u> <u>III. Tworzenie narracji historycznej.</u>	• wie, kim byli Kozacy • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków • podaje datę i przywódcę największego powstania przeciwko Rzeczypospolitej • wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Kozaków	• odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego • na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie w czasie wojny • charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr	• wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego • wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy • omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne było dla nich znalezienie się	• omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego • omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu powstań kozackich	• samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza?

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				kozacki • wymienia przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego	w rejestrze kozackim • porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej		
<p>10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego</p> <p>1. W obronie przed tureckim najazdem. 2. Polska husaria w obronie Europy. 3. Pokój i skutki wojen.</p> <p>Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> wojny z Turcją, obrona Chocimia Jan III Sobieski królem Polski bitwa pod Wiedniem skutki wojen polsko-tureckich 	<p><u>21. Rzeczpospolita w XVII w.</u></p> <p>Uczeń: 2) sytuje w czasie i opisuje wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego, używając pojęć: oblężenie, odsiecz, sułtan, husaria.</p>	<ul style="list-style-type: none"> podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sułtan, oblężenie, husaria wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, które brały udział w bitwie krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia hetmanów: Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.) opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski wymienia przyczyny i skutki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił przed Turkami Europę i chrześcijaństwo

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
					odsieczy wiedeńskiej • na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu w Wilanowie		
<p>POWTÓRZENIE MTERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WOJNACH RZECZYPOSPOLITEJ W XVII WIEKU</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>8. Wojny ze Szwedami. 9. Walki z Kozakami. 10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego.</p>	jw.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego • wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów • wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem • podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego • wyjaśnia termin hetman • wie, kim byli Kozacy • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich w XVII w. • wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii • wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją • wie, kim byli Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza • na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego • wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej • wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami • wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego • wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem • omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją • na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej • omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie i innych pozapodręcznikowych źródłach wiedzy przygotowuje wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem</i>

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę i przywódcę największego kozackiego powstania przeciwko Rzeczypospolitej • wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Kozaków • podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa • wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu • wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego • na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie w czasie wojny • charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki • wymienia przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sułtan, oblężenie, husaria • wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski • na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze bitwy • omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne dla nich było znalezienie się w rejestrze kozackim • porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej • wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami • wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę 	<ul style="list-style-type: none"> • wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego • omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu powstań kozackich • wyjaśnia, jakie znaczenie miały w czasie odsieczy wiedeńskiej ataki polskiej husarii • omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza? • wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił Europę przed Turkami i chrześcijaństwo

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, jakie brały udział w bitwie • krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem	(1699 r.) • opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski • wymienia przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej • na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu w Wilanowie		
CZĘŚĆ IV. UPADEK RZECZYSPOLITEJ I WALKA O NIEPODLEGŁOŚĆ							
11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego 1. Ostatni władca Rzeczypospolitej. 2. Przeciwno królowi. 3. Sejm Wielki. Rok 1791 – <i>Konstytucja 3 maja</i> .	• powołanie Komisji Edukacji Narodowej • reformy gospodarcze króla Stanisława Augusta Poniatowskiego • Sejm Wielki i uchwalenie <i>Konstytucji 3 maja</i>	<u>22. Upadek I Rzeczypospolitej.</u> Uczeń: 1) podaje przykłady naprawy państwa polskiego za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, z uwzględnieniem <i>Konstytucji 3 maja</i> .	• wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski • podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.) • podaje co najmniej dwa przykłady reform	• wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska • posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i> , dziedziczenie tronu • na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie	• wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego część szlachty była	• porównuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu • omawia, na czym polegała złota wolność szlachty w Rzeczypospolitej • wymienia zmiany, jakie wprowadzała	• wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 			wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniątkowskiego	wyboru króla Stanisława Augusta Poniątkowskiego na króla Polski <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej 	przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i>	<i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów	
<p>12. Upadek Rzeczypospolitej</p> <p>1. W obronie „złotej wolności”.</p> <p>2. Konfederacje i rokosze.</p> <p>3. Droga do katastrofy.</p> <p>4. Obrona ojczyzny i upadek państwa.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • demokracja szlachecka a ustrój absolutystyczny Rosji, Austrii i Prus • konfederacja barska i I rozbiór Polski – 1772 r. • wojna w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> i II rozbiór Polski – 1793 r. • powstanie kościuszkowskie i III rozbiór Polski – 1795 r. 	<p><u>22. Upadek I Rzeczypospolitej.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>2) omawia i sytuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: naczelnik powstania, przysięga Kościuszki, kosynierzy;</p> <p>3) wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do upadku państwa polskiego, podaje datę III rozbioru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795 • wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski • podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: konfederacja, rokosz, rozbiory, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego • wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru • na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony • opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> • omawia i sytuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: naczelnik, 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej oraz ustrój Rosji, Austrii i Prus • wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego • omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej • na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia panowanie Stanisława Augusta Poniątkowskiego, wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> karty pracy 				ilustracji omawia uzbrojenie kosynierów i żołnierzy rosyjskich <ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli Tadeusz Rejtan, ksiądz Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński 	powstanie, kosynierzy <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego 	I rozbiór Polski	
13. U boku Napoleona 1. Utrata państwa i nadziei. 2. Nadzieja w Napoleonie. 3. <i>Z ziemi włoskiej do Polski...</i> – Legiony Polskie we Włoszech. 4. <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> . 5. Księstwo Warszawskie, czyli „małe państwo wielkich nadziei”. 6. Dalsze losy	<ul style="list-style-type: none"> utworzenie Legionów Polskich we Włoszech powstanie <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> Księstwo Warszawskie – namiastka państwa polskiego klęska Napoleona i utworzenie Królestwa Polskiego 	<u>Temat spoza PP</u>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> wie, kim byli Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, ksiądz Józef Poniatowski 	<ul style="list-style-type: none"> omawia działania podjęte przez zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiórze wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie podaje datę utworzenia Legionów (1797 r.) wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i> opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia Księstwa Warszawskiego wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r. omawia ustrój Księstwa Warszawskiego wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
Księżstwa. Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy						przystało istnieć	
14. Powstań, Polsko, skrusz kajdany – powstanie listopadowe 1. Królestwo Polskie. 2. „Na Belweder!” – 29 listopada 1830 roku. 3. Bitwy powstania listopadowego. 4. Upadek powstania. Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	• życie codzienne w Królestwie Polskim • wybuch powstania listopadowego • wojna polsko- rosyjska • klęska powstania listopadowego • Wielka Emigracja	<u>23. Formy walki o niepodległość.</u> Uczeń: 1) umiejscawia w czasie powstanie listopadowe; 2) wymienia cele walki powstańców oraz przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po przegranej powstaniu listopadowym.	• podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r. • wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński • wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego	• wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela • wie, kim był wielki książę Konstanty	• wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego • wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego • charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Ordona i Józefa Sowińskiego	• omawia przebieg powstania listopadowego • ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania • wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania	• porównuje powstania listopadowe i kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice
15. Zawiedzione	• nastroje	<u>23. Formy walki</u>	• wymienia datę	• wyjaśnia pojęcia	• wskazuje związek	• wymienia	• samodzielnie,

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>nadzieje – powstanie styczniowe</p> <p>1. Branka i wybuch powstania. 2. Działania przywódców i walki powstańcze. 3. Dlaczego powstanie upadło?</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<p>niepodległościowe w Królestwie Polskim i represje rosyjskie</p> <ul style="list-style-type: none"> • branka i wybuch powstania styczniowego • walki powstańcze – oddziały partyzanckie • Romuald Traugutt – ostatni przywódca powstania • przyczyny upadku powstania 	<p><u>o niepodległość.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) umiejscawia w czasie powstanie styczniowe; 2) wymienia cele walki powstańców oraz przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po powstaniu styczniowym. 	<p>roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim był Romuald Traugutt • charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie 	<p>i terminy: branka, koszary, katorga</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu powstania • na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów • na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej • podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego • oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego 	<p>między manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego • wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r. • wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska • na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze 	<p>co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego • wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego 	<p>na podstawie informacji z internetu i innych źródeł pozapodręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców powstania styczniowego</p>

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O UPADKU RZECZYPOSPOLITEJ I POWSTANIACH NARODOWYCH</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta</p> <p>12. Upadek Poniatowskiego.</p> <p>13. U boku Napoleona.</p> <p>14. <i>Powstań, Polsko, skrusz kajdany</i> – powstanie listopadowe.</p> <p>15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe.</p>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski • podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.) • podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego • podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795 • wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski • podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego • wymienia postać generała Jana 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska • posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, dziedziczenie tronu • na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatowskiego • wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej • posługuje się pojęciami: konfederacja, rokosz, rozbiory, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony • opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> • omawia i sytuuje 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu • omawia, na czym polegała „złota wolność” szlachty w Rzeczypospolitej • wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów • porównuje ustrój Rzeczypospolitej i ustrój Rosji, Austrii i Prus • wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego • omawia okoliczności wybuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym • omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego, wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych • ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków • porównuje powstanie listopadowe i powstanie kościuszkowskie, wskazuje

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> wie, kim byli: Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, książę Józef Poniatowski podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r. wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego 	<p>kosynierzy</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny upadku państwa polskiego wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie powstańców-kosynierów i żołnierzy rosyjskich w czasie powstania kościuszkowskiego wie, kim byli: Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński omawia działania podjęte przez zaborców wobec 	<p>w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając terminów: naczelnik, powstanie, kosynierzy</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i> opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie wskazuje na mapie miejsca najważniejszych 	<p>konfederacji barskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia Księstwa Warszawskiego wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r. omawia ustrój Księstwa Warszawskiego wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć omawia przebieg powstania listopadowego 	<p>podobieństwa i różnice</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, na podstawie informacji z internetu oraz innych źródeł pozapodręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców powstania styczniowego

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> wymienia datę roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę wie, kim był Romuald Traugutt charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie 	<p>ludności polskiej po III rozbiore</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie podaje datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela wie, kim był wielki książę Konstanty wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, 	<p>bitew powstania listopadowego</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Ordona i Józefa Sowińskiego wskazuje związek pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r. wyjaśnia funkcję, 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania listopadowego wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania listopadowego wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego 	

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				koszary, katorga <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu powstania styczniowego • na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów z okresu powstania styczniowego • na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej • podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego • oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu 	jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze 		

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				powstania styczniowego			
16. Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku 1. Rusyfikacja i germanizacja. 2. Uczyć się wbrew rusyfikacji. 3. Germanizacja w zaborze pruskim. 4. Jak pracować dla Polski, czyli pozytywizm i praca organiczna. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • germanizacja i rusyfikacja • Polacy bronią swojej kultury – organizowanie tajnego nauczania, obrona polskiego języka w szkołach • rozwój kultury polskiej w XIX w. – Stanisław Moniuszko, Henryk Sienkiewicz, Stanisław Wyspiański • pozytywizm – praca organiczna i praca u podstaw 	23. Formy walki o niepodległość. Uczeń: 3) omawia, na wybranym przykładzie, walkę o język polski w nauczaniu; 4) zbiera z różnych źródeł informacje o zasługach dla rozwoju kultury polskiej: Jana Matejki, Stanisława Moniuszki, Henryka Sienkiewicza i Stanisława Wyspiańskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja • wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec zaborców • wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw • wymienia przykłady ograniczania przez zaborców Polakom prawa do używania języka polskiego • przedstawia najważniejsze założenia pozytywistów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość: Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława Wyspiańskiego i Stanisława Moniuszki • opowiada o strajku dzieci we Wrześni • charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich • wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski • wyjaśnia pojęcie Kulturkampf 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów • podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypomnienie o ważnych wydarzeniach z historii 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy XIX w.
17. Polacy na emigracji 1. Co to jest	<ul style="list-style-type: none"> • emigracja Polaków w XIX w. • znaczenie Wielkiej Emigracji 	24. Życie na emigracji. Uczeń: 1) wskazuje na mapie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie romantyzmu • podaje przyczyny, jakie zmuszały 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie w źródłach pozapodręcznikowych odnajduje

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>emigracja? Dlaczego Polacy w XIX wieku emigrowali? 2. Wielka Emigracja i jej znaczenie.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • wybitni Polacy żyjący na emigracji: Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska-Curie, Helena Modrzejewska 	<p>państwa, które przyjęły najwięcej emigrantów z ziem polskich; 2) rozróżnia emigrację polityczną i zarobkową; 3) zbiera z różnych źródeł informacje o zasługach dla kultury polskiej: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Heleny Modrzejewskiej oraz dla nauki polskiej – Marii Skłodowskiej-Curie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji • wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy 	<p>Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, do których emigrowali Polacy • wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie • wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina 	<p>Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w. 	<p>informacje na temat współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat</p>
<p>18. W XIX-wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów i robotników</p> <p>1. Jak powstawało miasto przemysłowe. 2. Nowi ludzie, nowy wygląd miast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój przemysłu na ziemiach polskich w XIX w. • wzrost znaczenia miast – urbanizacja • nowe klasy społeczne – robotnicy, inteligencja, fabrykanci 	<p><u>25. Miasto przemysłowe.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>1) opowiada o rozwoju uprzemysłowienia w XIX w., używając pojęć: maszyna parowa, kolej żelazna, statek parowy, silnik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce • na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej • wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie • charakteryzuje nowe klasy społeczne: 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną • wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach polskich • charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi • wymienia przyczyny protestów robotniczych • porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>3. Jak mała wioska stała się miastem.</p> <p>4. Ciężka praca i trudne życie.</p> <p>5. Rozwój polskich miast w okresie zaborów.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój XIX-wiecznej Łodzi 	<p>elektryczny, telegraf, fabryka;</p> <p>2) wskazuje na mapie najbardziej uprzemysłowione miasta na ziemiach polskich;</p> <p>3) rozróżnia rzemieślnicze i fabryczne (maszynowe) formy produkcji;</p> <p>4) opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce.</p>		<p>robotników, fabrykantów i inteligencję</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe 	<p>sytuację robotników w XIX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich 		
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I POLAKACH W OKRESIE ZABORÓW</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>16. Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku.</p> <p>17. Polacy na emigracji.</p> <p>18. W XIX-wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów i robotników.</p>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja • wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec zaborców • wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw • wymienia przykłady ograniczania Polakom przez zaborców prawa do używania języka polskiego • przedstawia najważniejsze założenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława Wyspiańskiego i Stanisława Moniuszki • opowiada o strajku dzieci we Wrześni • charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów • podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy XIX w. • samodzielnie w źródłach pozapodręcznikowych odnajduje informacje na temat

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>na przełomie XIX i XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna • wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji • wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy • opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce • na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej • wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant 	<p>pozytywistów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie romantyzmu • podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej • wymienia państwa, do których emigrowali Polacy • wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji • posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie • charakteryzuje nowe klasy społeczne: robotników, 	<p>postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski • wyjaśnia pojęcie Kulturkampf • podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej • wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie • wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina • wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną • wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach 	<p>Polaków na duchu i przypomnienie im o ważnych wydarzeniach z historii</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami • wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w. • omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi • wymienia przyczyny protestów robotniczych • porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w. 	<p>współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				fabrykantów i inteligencję • wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe	polskich • charakteryzuje sytuację robotników w XIX w. • na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich		
CZĘŚĆ V. WIELKA WOJNA I ŚWIAT PO WOJNIE							
19. Zniszczenia i cierpienie – I wojna światowa 1. Rywalizacja między mocarstwami. 2. Działania wojenne – walki na frontach. 3. Najkrwawsza bitwa I wojny światowej. 4. Polacy na frontach wielkiej wojny. 5. Finał wielkiej wojny.	• przyczyny wybuchu I wojny światowej • trójprzymierze i trójporozumienie • nowe rodzaje broni i wojna pozycyjna • udział Polaków w I wojnie światowej – Roman Dmowski, Józef Haller, Józef Piłsudski • rewolucja bolszewików w Rosji	<u>Temat spoza PP</u>	• podaje daty rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej – 1914, 1918 • wymienia co najmniej dwa nowe rodzaje broni zastosowane na dużą skalę podczas I wojny światowej • wskazuje na mapie państwa trójprzymierza i trójporozumienia • wymienia polskie formacje zbrojne	• wymienia wydarzenie, które zostało uznane za początek I wojny światowej • wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej • wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna • omawia rolę Józefa Piłsudskiego i Józefa Hallera w utworzeniu polskich oddziałów	• podaje przyczyny i skutki I wojny światowej • wymienia największe bitwy I wojny światowej i wskazuje ich miejsca na mapie • omawia nowe rodzaje broni używane w czasie I wojny światowej • charakteryzuje okoliczności powstania Legionów Polskich i Błękitnej Armii	• porównuje działania zbrojne na froncie wschodnim i froncie zachodnim w czasie I wojny światowej • wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów wojny miała rewolucja bolszewicka w Rosji • podaje skutki wprowadzenia nowych rodzajów broni – gazów bojowych, czołgów, samolotów –	• ocenia wysiłek zbrojny Polaków podczas I wojny światowej

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 			<p>biorące udział w I wojnie światowej</p>	<p>biorących udział w I wojnie światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, które zwyciężyły w I wojnie światowej 		<p>na przebieg działań zbrojnych</p>	
<p>20. Konferencja w Paryżu – Polska znów niepodległa</p> <p>1. Kto przegrał, a kto wygrał wielką wojnę. 2. O niepodległą Polskę. 3. Jak odrodziła się Polska.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • zakończenie wojny i konferencja w Paryżu • Europa po I wojnie światowej • działania dyplomatyczne na rzecz niepodległej Polski • odzyskanie przez Polskę niepodległości 	<p><u>26. Odrodzenie państwa polskiego.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>2) wymienia czynniki decydujące o odzyskaniu niepodległości przez Polskę;</p> <p>3) zbiera informacje o zasługach dla państwa polskiego Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego 11 listopada obchodzimy Święto Niepodległości • wie, kim byli: Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski i Roman Dmowski • podaje datę podpisania traktatu wersalskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej • wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa po I wojnie światowej, wymienia jej najważniejsze postanowienia • omawia znaczenie działalności Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego na zachodzie Europy i w Stanach Zjednoczonych dla odzyskania przez 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację państw uczestniczących w zaborach Polski pod koniec I wojny światowej • wymienia skutki I wojny światowej dla Niemiec • wie, jakie poglądy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości miał prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Woodrow Wilson 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, które powstały po I wojnie światowej • wskazuje na mapie sąsiadów Polski • wymienia polityków, którzy podczas konferencji w Paryżu mieli decydujący wpływ na przyszłość Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat: Kto wygrał, a kto przegrał I wojnę światową?

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				Polskę niepodległości			
<p>21. Odrodzona II Rzeczpospolita</p> <p>1. Spory i walki o granice. 2. Nowe państwo polskie. 3. Przewrót majowy 1926 roku. 4. Społeczeństwo wielonarodowe. 5. Kultura i nauka. 6. Odbudowa gospodarki.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalanie granic Polski po I wojnie światowej • powstanie wielkopolskie, wojna polsko-bolszewicka i powstania śląskie • konstytucje II Rzeczypospolitej • przewrót majowy • Polska państwem wielonarodowości • gospodarka w dwudziestoleciu międzywojennym • rozwój polskiej kultury i nauki 	<p><u>26. Odrodzenie państwa polskiego.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>1) wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej oraz wymienia jej sąsiadów; 2) wymienia czynniki decydujące o odzyskaniu niepodległości przez Polskę; 3) zbiera informacje o zasługach dla państwa polskiego Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej i wymienia jej sąsiadów • wie, kiedy rozegrała się Bitwa Warszawska i kto ją wygrał • wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty uchwalenia konstytucji marcowej i kwietniowej • wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita toczyła walki o granice • wskazuje na mapie Gdynię i krótko charakteryzuje znaczenie portu w Gdyni • wie, kim byli: Stefan Żeromski, Władysław Reymont, Stefan Banach, Elżbieta Barszczewska, Jerzy Rudlicki • wyjaśnia pojęcia: sanacja, mniejszości narodowe, COP 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co zmieniło się w państwie polskim po przewrocie majowym • wyjaśnia, jaki wpływ miał rozwój szkolnictwa na likwidację analfabetyzmu w społeczeństwie polskim • omawia znaczenie zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej dla losów wojny polsko-bolszewickiej • wyjaśnia, kim byli Gabriel Narutowicz i Władysław Grabski 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała różnorodność narodowa społeczeństwa II Rzeczypospolitej • omawia rozwój kultury i nauki polskiej w II Rzeczypospolitej • uzasadnia twierdzenie, że przewrót majowy odbył się niezgodnie z zasadami demokracji • charakteryzuje etapy rozwoju gospodarki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej – reformę Grabskiego, budowę portu w Gdyni, budowę Centralnego Okręgu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Polski przed i po przewrocie majowym

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O I WOJNIE ŚWIATOWEJ I ODRODZONEJ II RZECZYPOSPOLITEJ</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>19. Zniszczenia i cierpienie – pierwsza wojna światowa. 20. Konferencja w Paryżu – Polska znów niepodległa. 21. Odrodzona II Rzeczpospolita.</p>	jw.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej – 1914, 1918 • wymienia co najmniej dwa nowe rodzaje broni zastosowane na dużą skalę podczas I wojny światowej • wskazuje na mapie państwa trójprzymierza i trójporozumienia • wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej • wyjaśnia, dlaczego 11 listopada obchodzimy Święto Niepodległości • wie, kim byli: Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski i Roman 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wydarzenie, które zostało uznane za początek I wojny światowej • wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej • wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna • omawia rolę Józefa Piłsudskiego i Józefa Hallera w utworzeniu polskich oddziałów biorących udział w I wojnie światowej • wymienia państwa, które zwyciężyły w I wojnie światowej • wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny i skutki I wojny światowej • wymienia największe bitwy I wojny światowej i wskazuje ich miejsca na mapie • omawia nowe rodzaje broni używane w czasie I wojny światowej • charakteryzuje okoliczności powstania Legionów Polskich i Błękitnej Armii • omawia sytuację państw uczestniczących w zaborach Polski pod koniec I wojny światowej • wymienia skutki I wojny światowej dla Niemiec • wie, jakie poglądy 	<p>Przemysłowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje działania zbrojne na froncie wschodnim i froncie zachodnim w czasie I wojny światowej • wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów I wojny światowej miała rewolucja bolszewicka w Rosji • podaje skutki wprowadzenia nowych rodzajów broni – gazów bojowych, czołgów, samolotów – dla przebiegu działań zbrojnych • wymienia państwa, które powstały po I wojnie światowej • wskazuje na mapie sąsiadów Polski • wymienia polityków, którzy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia wysiłki zbrojny Polaków w czasie I wojny światowej • samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat: Kto wygrał, a kto przegrał I wojnę światową? • porównuje ustrój Polski przed i po przewrocie majowym

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>Dmowski</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę podpisania traktatu wersalskiego • wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej i wymienia jej sąsiadów • wie, kiedy rozegrała się Bitwa Warszawska i kto ją wygrał • wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa po I wojnie światowej, wymienia jej najważniejsze postanowienia • omawia znaczenie działalności Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego na zachodzie Europy i w Stanach Zjednoczonych dla sprawy odzyskania przez Polskę niepodległości • zna daty uchwalenia konstytucji marcowej i kwietniowej • wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita toczyła walki 	<p>na temat odzyskania przez Polskę niepodległości miał prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Woodrow Wilson</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co zmieniło się w państwie polskim po przewrocie majowym • wyjaśnia, jaki wpływ miał rozwój szkolnictwa na likwidację analfabetyzmu w społeczeństwie polskim • omawia znaczenie zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej dla losów wojny polsko-bolszewickiej • wyjaśnia, kim byli: Gabriel Narutowicz i Władysław Grabski 	<p>podczas konferencji w Paryżu mieli decydujący wpływ na przyszłość Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała różnorodność narodowa społeczeństwa II Rzeczypospolitej • omawia rozwój kultury i nauki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej • uzasadnia twierdzenie, że przewrót majowy odbył się niezgodnie z zasadami demokracji • charakteryzuje etapy rozwoju gospodarki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej – reformę Grabskiego, budowę portu w Gdyni, budowę 	

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				o granice • wskazuje na mapie Gdynię i krótko charakteryzuje znaczenie portu w Gdyni • wie, kim byli: Stefan Żeromski, Władysław Reymont, Stefan Banach, Elżbieta Barszczewska, Jerzy Rudlicki • wyjaśnia pojęcia: sanacja, mniejszości narodowe, COP		Centralnego Okręgu Przemysłowego	
CZĘŚĆ VI. NAJWIĘKSZA WOJNA W DZIEJACH ŚWIATA							
22. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski 1. Mussolini i Hitler. 2. Dyktatorzy dążą do wojny. 3. Żądania Hitlera. 4. Bohaterska obrona granic.	• państwa totalitarne – Włochy i Niemcy • zajęcie przez Niemcy Austrii i Czechosłowacji • stosunki polsko-niemieckie przed wybuchem wojny • początek II wojny światowej i wojna	<u>27. Polska w okresie II wojny światowej.</u> Uczeń: 1) wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę; 2) podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec	• wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę • wie, kim byli: Benito Mussolini, Adolf Hitler i Józef Stalin • podaje datę wybuchu II wojny światowej i datę	• podaje przyczyny narodzin faszyzmu we Włoszech i nazizmu w Niemczech • wymienia żądania Hitlera wobec Polski • wskazuje na mapie tereny zajęte w 1939 r. przez Niemcy i przez	• charakteryzuje politykę, jaką prowadzili dyktatorzy wobec własnych społeczeństw • wymienia państwa, z którymi Polska zawarła sojusze przed wybuchem wojny	• samodzielnie formułuje wypowiedź na temat wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 r. • wymienia państwa zajęte przez Niemcy przed atakiem na Polskę • wyjaśnia, na czym	• porównuje ustroj państw totalitarnych z ustrojem II Rzeczypospolitej

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
5. Uderzenie armii radzieckiej. Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	obrona Polski • wkroczenie armii radzieckiej na ziemie polskie • początek okupacji	własnych społeczeństw.	agresji ZSRR na Polskę	Związek Radziecki • wie kim byli: Józef Beck, Władysław Raginis, Tadeusz Kutrzeba, Franciszek Kleeberg • wyjaśnia pojęcia: faszyzm, totalitaryzm, ewakuacja	• wymienia najważniejsze bitwy wojny obronnej Polski • ocenia postawę żołnierzy polskich podczas kampanii wrześniowej • omawia status polityczny Wolnego Miasta Gdańska w dwudziestoleciu międzywojennym	polegała przewaga wojsk niemieckich nad wojskami polskimi we wrześniu 1939 r.	
23. Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką 1. W okupowanej Polsce. 2. Auschwitz – hańba Niemiec. 3. Los dzieci Zamojszczyzny. 4. Polacy pod okupacją radziecką. 5. Katyń.	• życie codzienne w okupowanej Polsce • obozy zagłady, getta i Holokaust • ziemie polskie pod okupacją radziecką • Katyń – symbol zbrodni stalinowskich dokonanych na Polakach	<u>27. Polska w okresie II wojny światowej.</u> Uczeń: 2) podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec państw podbitych; 3) charakteryzuje życie ludności na okupowanych terytoriach Polski, z uwzględnieniem losów ludności	• podaje nazwy państw, które okupowały Polskę podczas II wojny światowej • wymienia Katyń jako symbol zbrodni władz radzieckich na narodzie polskim • wyjaśnia termin Holokaust, jako określenie zagłady Żydów w czasie II wojny	• opowiada, jaki los spotkał dzieci z Zamojszczyzny • wyjaśnia pojęcia: nazizm, getto, obóz zagłady, ludobójstwo • wyjaśnia, jaki los spotkał ludność polską na ziemiach okupowanych przez ZSRR • opowiada, jak wyglądało życie	• na podstawie ilustracji omawia życie codzienne Żydów w getcie warszawskim • wymienia obozy zagłady wybudowane przez nazistów na ziemiach polskich	• uzasadnia twierdzenie, że obozy koncentracyjne były hańbą dla Niemiec • porównuje życie codzienne Polaków pod okupacją radziecką i niemiecką • wyjaśnia, na czym polegało kłamstwo katyńskie	• na podstawie materiałów z internetu przygotowuje informacje, w jaki sposób jest pielęgnowana i chroniona pamięć o Holokauście

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 		<p>żydowskiej;</p> <p>4) omawia formy oporu społeczeństwa wobec okupantów.</p>	<p>światowej</p>	<p>Polaków pod okupacją niemiecką</p>			
<p>24. Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój – powstanie warszawskie 1944 roku</p> <p>1. Polskie Państwo Podziemne. 2. W warszawskim getcie. 3. Wybuch powstania w Warszawie. 4. Wojna i okupacja w mojej miejscowości i regionie.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Polskie Państwo Podziemne • konspiracja na ziemiach polskich • powstanie w warszawskim getcie • powstanie warszawskie 	<p><u>27. Polska w okresie II wojny światowej.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>2) podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec państw podbitych;</p> <p>3) charakteryzuje życie ludności na okupowanych terytoriach Polski, z uwzględnieniem losów ludności żydowskiej;</p> <p>4) omawia formy oporu społeczeństwa wobec okupantów;</p> <p>5) opisuje postawę ludności cywilnej i żołnierzy powstańczej Warszawy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty wybuchu powstania w getcie warszawskim i powstania warszawskiego • wie, czym była Armia Krajowa • na podstawie ilustracji w podręczniku krótko omawia przebieg powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, w jaki sposób Polacy prowadzili walkę z okupantem • wyjaśnia, w jaki sposób działało Polskie Państwo Podziemne • opowiada, jakie kary groziły Polakom za pomoc Żydom • wie, czym były Szare Szeregi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania w getcie warszawskim oraz powstania warszawskiego • na podstawie ilustracji opisuje wygląd pomnika Małego Powstańca • porównuje sposób walki oraz uzbrojenie powstańców warszawskich i żołnierzy hitlerowskich • własnymi słowami opowiada, na czym polegała działalność konspiracyjna 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego doszło do wybuchu powstania warszawskiego • interpretuje słowa pieśni <i>Warszawskie dzieci</i> • wyjaśnia, jaki los spotkał ludność żydowską po likwidacji getta warszawskiego • podaje przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie powstania warszawskiego dla historii Polski i Polaków

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>25. Polacy na frontach II wojny światowej</p> <p>1. Epopeja polskich lotników. 2. Marynarze z ORP „Orzeł”. 3. Od Narwiku do Monte Cassino.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • polscy lotnicy w bitwie o Anglię • marynarze z ORP „Orzeł” • udział polskich żołnierzy w bitwach II wojny światowej – od Narwiku do Monte Cassino • udział Polaków w wojnie na frontach zachodnim i wschodnim • zakończenie wojny i zdobycie Berlina 	Temat spoza PP	<ul style="list-style-type: none"> • podaje co najmniej dwa przykłady walki żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej • wie, kim byli: generał Władysław Sikorski i generał Władysław Anders 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym wstawił się Dywizjon 303 • opisuje szlak bojowy Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i II Korpusu Polskiego pod dowództwem generała Andersa • wymienia polskie oddziały biorące udział u boku armii radzieckiej w szturmie na Berlin w 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy w podręczniku omawia główne szlaki bojowe wojsk polskich i wymienia główne miejsca bitew • wymienia polskie jednostki wojskowe utworzone na terenie ZSRR • opowiada o losach okrętu podwodnego ORP „Orzeł” 	<ul style="list-style-type: none"> • zna słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> i wie, jakie wydarzenia upamiętnia ten utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwach na frontach II wojny światowej
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WYDARZENIACH II WOJNY ŚWIATOWEJ</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<p>22. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski. 23. Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką. 24. <i>Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój</i> – powstanie warszawskie 1944 roku.</p>	jw.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę • wie, kim byli: Benito Mussolini, Adolf Hitler i Józef Stalin • podaje datę rozpoczęcia II wojny światowej i datę 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny narodzin faszyzmu we Włoszech i nazizmu w Niemczech • wymienia żądania Hitlera wobec Polski • wskazuje na mapie tereny zajęte w 1939 r. przez Niemcy i przez 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje politykę, jaką prowadzili dyktatorzy wobec własnych społeczeństw • wymienia państwa, z którymi Polska zawarła sojusz wojskowy przed wybuchem 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 r. • wymienia państwa zajęte przez Niemcy przed atakiem na Polskę • wyjaśnia, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustroj państw totalitarnych z ustrojem II Rzeczypospolitej • na podstawie materiałów z internetu przygotowuje informacje, w jaki sposób jest chroniona pamięć o

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> mapa historyczna 	25. Polacy na frontach II wojny światowej.		agresji ZSRR na Polskę <ul style="list-style-type: none"> podaje nazwy państw, które okupowały Polskę w czasie II wojny światowej wymienia Katyń jako symbol zbrodni władz radzieckich na narodzie polskim wyjaśnia termin Holokaust, jako określenie zagłady Żydów w czasie II wojny światowej podaje daty wybuchu powstania w getcie warszawskim i powstania warszawskiego wie, czym była Armia Krajowa na podstawie ilustracji w podręczniku krótko omawia 	Związek Radziecki <ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli: Józef Beck, Władysław Raginis, Tadeusz Kutrzeba, Franciszek Kleeberg wyjaśnia pojęcia: faszyzm, totalitaryzm, ewakuacja opowiada, jaki los spotkał dzieci z Zamojszczyzny wyjaśnia pojęcia: nazizm, getto, obóz zagłady, ludobójstwo wyjaśnia, jaki los spotkał ludność polską na ziemiach okupowanych przez ZSRR opowiada, jak wyglądało życie Polaków pod okupacją niemiecką opowiada, w jaki sposób Polacy 	wojny <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze bitwy wojny obronnej Polski ocenia postawę żołnierzy polskich podczas kampanii wrześniowej omawia status polityczny Wolnego Miasta Gdańska w dwudziestoleciu międzywojennym na podstawie ilustracji omawia życie codzienne Żydów w getcie warszawskim wymienia obozy zagłady wybudowane przez nazistów na ziemiach polskich omawia przebieg powstania w getcie warszawskim oraz 	polegała przewaga wojsk niemieckich nad wojskami polskimi podczas wojny obronnej we wrześniu 1939 r. <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia twierdzenie, że obozy koncentracyjne były hańbą dla Niemiec porównuje życie codzienne Polaków pod okupacją radziecką i niemiecką wyjaśnia, na czym polegało kłamstwo katyńskie wyjaśnia, dlaczego doszło do wybuchu powstania warszawskiego interpretuje słowa pieśni <i>Warszawskie dzieci</i> wyjaśnia, jaki los spotkał ludność 	Holokaucie <ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie powstania warszawskiego dla historii Polski i Polaków samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwach na frontach II wojny światowej

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>przebieg powstania warszawskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje co najmniej dwa przykłady walki żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej • wie, kim byli: generał Władysław Sikorski i generał Władysław Anders 	<p>przewodzili walkę z okupantem</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób działało Polskie Państwo Podziemne • opowiada, jakie kary groziły Polakom za pomoc Żydom • wie, czym były Szare Szeregi • wie, czym wstawił się Dywizjon 303 • opisuje szlak bojowy Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i II Korpusu Polskiego pod dowództwem generała Andersa • wymienia polskie oddziały biorące udział u boku armii radzieckiej w szturmie na Berlin w 1945 r. 	<p>powstania warszawskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji opisuje wygląd pomnika Małego Powstańca • porównuje sposób walki i uzbrojenie powstańców warszawskich i żołnierzy hitlerowskich • własnymi słowami opowiada, na czym polega działalność konspiracyjna • na podstawie mapy w podręczniku omawia główne szlaki bojowe wojsk polskich i wymienia główne miejsca bitew • wymienia polskie jednostki wojskowe utworzone na terenie ZSRR • opowiada o losach 	<p>żydowską po likwidacji getta warszawskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego • zna słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> i wie, jakie wydarzenia upamiętnia ten utwór 	

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
					okrętu podwodnego ORP „Orzeł”		
CZĘŚĆ VII. POLSKA I ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ							
26. Świat podzielony 1. Spotkanie wielkiej trójki. 2. Żelazna kurtyna dzieli Europę. 3. Świat w czasach zimnej wojny. 4. Europa Środkowa pod rządami komunistów. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	• Europa po II wojnie światowej – decyzje wielkiej trójki • podział Europy na strefy wpływów – żelazna kurtyna • zimna wojna i wyścig zbrojeń • państwa europejskie pod rządami komunistów	<u>Temat spoza PP</u>	• wskazuje na mapie świata dwa mocarstwa rywalizujące podczas zimnej wojny • podaje datę zakończenia II wojny światowej • wie, kim byli: Winston Churchill, Józef Stalin, Franklin Delano Roosevelt • wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń po II wojnie światowej	• wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, wielka trójka, żelazna kurtyna, bomba atomowa, supermocarstwa, kryzys kubański, strefy okupacyjne • wskazuje na mapie państwa, które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływów ZSRR • opisuje podział Niemiec dokonany po II wojnie światowej • wymienia państwa Europy Środkowej, w których doszło do wystąpień	• wymienia konflikty zbrojne, które toczyły się z udziałem supermocarstw po II wojnie światowej i wskazuje na mapie obszary tych konfliktów • wie, kim byli Nikita Chruszczow i John Fitzgerald Kennedy	• na podstawie tekstu źródłowego opisuje skutki wybuchu bomby atomowej • opisuje przebieg kryzysu kubańskiego • wyjaśnia, dlaczego w państwach Europy Środkowej dochodziło do wystąpień wolnościowych	• na podstawie ilustracji i informacji w podręczniku opisuje przebieg wydarzeń w 1956 r. w Budapeszcie i w 1968 r. w Pradze

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>27. Polska i Polacy po 1945 roku</p> <p>1. Nowe granice, nowa Polska. 2. Odbudowa kraju ze zniszczeń wojennych. 3. Przemiany społeczne i gospodarcze w PRL. 4. Kultura PRL.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • granice Polski po II wojnie światowej • Polska Rzeczpospolita Ludowa • odbudowa gospodarcza kraju • życie codzienne w Polsce pod rządami partii komunistycznej • socrealizm i kultura w PRL 	<p>28. Polska Rzeczpospolita Ludowa.</p> <p>Uczeń:</p> <p>1) wskazuje na mapie granice Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i wymienia jej sąsiadów; 2) opowiada o Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, używając pojęć: odbudowa zniszczeń wojennych, awans społeczny, likwidacja analfabetyzmu, planowanie centralne, zależność od ZSRR, dyktatura partii komunistycznej, cenzura.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie granice PRL i wymienia jej sąsiadów • podaje lata 1945–1989 jako okres komunistycznych rządów w Polsce • podaje kilka informacji na temat odbudowy kraju ze zniszczeń wojennych 	<p>wolnościowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zakładów przemysłowych wybudowanych po II wojnie światowej (Nowa Huta, Żerań, Ursus) • wyjaśnia skrót PZPR • wyjaśnia pojęcia: socrealizm, cenzura, planowanie centralne, kult jednostki • wymienia i wskazuje na mapie ziemie, które zostały przyłączone do Polski po II wojnie światowej • podaje najważniejsze cechy ustroju socjalistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji w podręczniku omawia najważniejsze cechy sztuki socrealistycznej • wyjaśnia, na czym polegały przemiany gospodarcze i społeczne w Polsce po II wojnie światowej • omawia zmiany, jakie zaszły w edukacji i opiece zdrowotnej w czasach PRL 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia niektóre wydarzenia z historii PRL (wybory do Sejmu Ustawodawczego, powstanie PZPR) i potrafi uzasadnić swoją ocenę • omawia znaczenie klasy robotniczej w społeczeństwie i kulturze państwa socjalistycznego • wymienia Józefa Stalina w kontekście kultu jednostki 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji z podręcznika i mapy omawia zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej
<p>28. Trudna droga do wolności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • protesty społeczeństwa w latach: 1956, 	<p>28. Polska Rzeczpospolita Ludowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę pierwszych częściowo wolnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia miejsca i daty wystąpień społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakich metod używały władze do tłumienia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny, przebieg i skutki obrad okrągłego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego przemiany zachodzące w Polsce

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>1. Protesty społeczeństwa. 2. Jan Paweł II – powiew nadziei. 3. Stan wojenny. 4. Obrady okrągłego stołu.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<p>1968, 1970 i 1976</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybór Karola Wojtyły na papieża • narodziny „Solidarności” • wprowadzenie stanu wojennego • obrady okrągłego stołu • pierwsze częściowo wolne wybory w roku 1989 	<p>Uczeń: 2) opowiada o Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, używając pojęcia: opozycja demokratyczna.</p> <p><u>29. „Solidarność” i powstanie III Rzeczypospolitej.</u></p> <p>Uczeń: 1) wskazuje na mapie III Rzeczypospolitą i jej sąsiadów; 2) opisuje powstanie i działania „Solidarności”, używając określeń: strajk, walka bez przemocy, stan wojenny, okrągły stół; 3) wyjaśnia, jakie najważniejsze zmiany zaszły w Polsce w 1989 r.</p>	<p>wyborów parlamentarnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, z jakimi wydarzeniami są związane postacie – Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II • podaje rok wprowadzenia stanu wojennego • własnymi słowami wyjaśnia, czym był NSZZ „Solidarność” 	<p>przeciwko władzy w PRL</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: stan wojenny, ZOMO, okrągły stół, strajk • wyjaśnia, czym zajmował się w czasach PRL aparat bezpieczeństwa • podaje datę wyboru Karola Wojtyły na papieża • wymienia najważniejsze wydarzenia stanu wojennego • potrafi rozwinąć skrót NSZZ • rozpoznaje znak graficzny „Solidarności” 	<p>protestów w czasach PRL</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny i skutki protestów robotników i studentów w czasach PRL • omawia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie polskim po pierwszej wizycie Jana Pawła II w ojczyźnie • wymienia najważniejsze postanowienia obrad okrągłego stołu 	<p>stołu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego socjalizm rozczarował społeczeństwo polskie • uzasadnia, dlaczego rok 1989 uznajemy za koniec okresu PRL w dziejach Polski 	<p>po 1989 r. nazywamy bezkrwawą rewolucją</p>
POWTÓRZENIE	26. Świat podzielony.	jw.	• wskazuje na mapie	• wyjaśnia pojęcia:	• wymienia konflikty	• na podstawie	• na podstawie

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I ŚWIECIE PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<p>27. Polska i Polacy po 1945 roku.</p> <p>28. Trudna droga do wolności.</p>		<p>świata dwa mocarstwa rywalizujące podczas zimnej wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę zakończenia II wojny światowej • wie, kim byli: Winston Churchill, Józef Stalin, Franklin Delano Roosevelt • wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń po II wojnie światowej • wskazuje na mapie granice PRL i wymienia jej sąsiadów • podaje lata 1945–1989 jako okres komunistycznej władzy w Polsce • podaje kilka informacji na temat odbudowy Polski ze zniszczeń wojennych 	<p>zimna wojna, wielka trójka, żelazna kurtyna, bomba atomowa, supermocarstwa, kryzys kubański, strefy okupacyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa, które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływów ZSRR • opisuje podział Niemiec dokonany po II wojnie światowej • wymienia państwa Europy Środkowej, w których w drugiej połowie XX w. doszło do wystąpień wolnościowych • podaje przykłady zakładów przemysłowych wybudowanych w Polsce po II wojnie światowej (Nowa 	<p>zbrojne, jakie toczyły się z udziałem supermocarstw po II wojnie światowej, i wskazuje obszary tych konfliktów na mapie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli: Nikita Chruszczow i John Fitzgerald Kennedy • na podstawie ilustracji omawia najważniejsze cechy sztuki socrealistycznej • wyjaśnia, na czym polegały przemiany gospodarcze i społeczne w Polsce po II wojnie światowej • omawia zmiany, jakie zaszły w edukacji i opiece 	<p>tekstu źródłowego opisuje skutki wybuchu bomby atomowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg kryzysu kubańskiego • wyjaśnia, dlaczego w drugiej połowie XX w. w państwach Europy Środkowej dochodziło do wystąpień wolnościowych • ocenia niektóre wydarzenia z historii PRL (wybory do Sejmu Ustawodawczego, powstanie PZPR) i potrafi uzasadnić swoją ocenę • omawia znaczenie klasy robotniczej w społeczeństwie oraz kulturze państwa socjalistycznego • wymienia Józefa 	<p>ilustracji i informacji w podręczniku opisuje przebieg wydarzeń w 1956 r. w Budapeszcie i w 1968 r. w Pradze</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji z podręcznika i mapy omawia zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej • uzasadnia, dlaczego przemiany zachodzące w Polsce po 1989 r. nazywamy bezkrwawą rewolucją

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych w Polsce • wie, z jakimi wydarzeniami są związane postacie – Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II • podaje rok wprowadzenia stanu wojennego • własnymi słowami wyjaśnia, czym był NSZZ „Solidarność” 	<p>Huta, Żerań, Ursus)</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia skrót PZPR • wyjaśnia pojęcia: socrealizm, cenzura, planowanie centralne, kult jednostki • wymienia i wskazuje na mapie ziemie, które zostały przyłączone do Polski po II wojnie światowej • podaje najważniejsze cechy ustroju socjalistycznego • wymienia miejsca i daty wystąpień społeczeństwa przeciwko władzy w PRL • wyjaśnia pojęcia i terminy: stan wojenny, ZOMO, internowanie, okrągły stół, strajk 	<p>zdrowotnej w czasach PRL</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakich metod używały władze do tłumienia protestów społecznych w czasach PRL • omawia przyczyny i skutki protestów robotników i studentów w okresie PRL • omawia zmiany, które zaszły w społeczeństwie polskim po pierwszej wizycie Jana Pawła II w ojczyźnie • wymienia najważniejsze postanowienia obrad okrągłego stołu 	<p>Stalina w kontekście kultu jednostki</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny, przebieg i skutki obrad okrągłego stołu • wyjaśnia, dlaczego socjalizm rozczarował społeczeństwo polskie • uzasadnia, dlaczego rok 1989 uznajemy za koniec okresu PRL w dziejach Polski 	

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym zajmował się w czasach PRL aparat bezpieczeństwa • podaje datę wyboru Karola Wojtyły na papieża • wymienia najważniejsze wydarzenia stanu wojennego • potrafi rozwinąć skrót NSZZ • rozpoznaje znak graficzny „Solidarności” 			
<p>29. III Rzeczpospolita – życie w państwie demokratycznym</p> <p>1. Zasady demokracji. 2. Instytucje demokratyczne w Polsce. 3. Moja konstytucja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • demokracja kiedyś i dziś • instytucje demokratyczne w państwie polskim: Prezydent RP, sejm i senat, Rada Ministrów, sądy i trybunały, władze samorządowe • <i>Konstytucja</i> 	<p><u>4. Państwo.</u> Uczeń: 1) wyjaśnia, w czym wyraża się demokratyczny charakter państwa polskiego; 2) wymienia organy władzy w Rzeczypospolitej Polskiej: parlament,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji • wymienia konstytucję jako zbiór najważniejszych praw i zasad w państwie • wie, czym się zajmuje Rzecznik 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza, że wszyscy jesteśmy równi wobec prawa • wymienia prawa i obowiązki obywateli • zna instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skład polskiego parlamentu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej (Zgromadzenie Narodowe jako forma wspólnych obrad obu izb) 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiada na pytania: Do kogo należy władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej? Czego strzeże Rzeczpospolita? 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia ustrój panujący we współczesnej Polsce w porównaniu z ustrojem PRL

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
4. Jakie mam prawa i obowiązki jako obywatel. Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	<i>Rzeczypospolitej Polskiej</i> • prawa i obowiązki obywatela	prezydent, rząd, sądy i omawia najważniejszą funkcję każdego z tych organów w systemie politycznym; 3) podaje przykłady praw i obowiązków obywateli Rzeczypospolitej Polskiej; 4) omawia wybrane prawa dziecka i podaje, gdzie można się zwrócić, gdy są one łamane.	Praw Dziecka	w Rzeczypospolitej Polskiej • wie, kto uchwała prawo w Rzeczypospolitej Polskiej	• wie, kto w Polsce sprawuje władzę sądowniczą • wyjaśnia, jaką funkcję w państwie pełni samorządy • potrafi powiedzieć, jaką funkcję w państwie polskim pełni prezydent • wyjaśnia, co znajduje się w preambule <i>Konstytucji RP</i> • formułuje wypowiedź na temat ustroju państwa polskiego, używając pojęć: wolne wybory, wolność słowa, wolne media, konstytucja	Co jest najważniejszym prawem Rzeczypospolitej? • krótko charakteryzuje instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej	
30. Współczesne społeczeństwo 1. Wielkie zmiany w gospodarce	• zmiany w gospodarce i w społeczeństwie po roku 1989 • prywatyzacja	<u>5. Społeczeństwo.</u> Uczeń: 1) wyjaśnia znaczenie pracy w życiu człowieka i dostrzega	• wymienia niektóre zmiany, jakie zaszły w polskim społeczeństwie po roku 1989	• wyjaśnia pojęcie grupy społecznej • wie, czym charakteryzuje się postawa	• podaje przykłady stowarzyszeń, fundacji i instytucji pozarządowych, działających dla	• wymienia zmiany w polskiej gospodarce, które zaszły po roku 1989 • własnymi słowami	• podaje przykłady różnych społeczeństw, w których ludzie nie są równi i mają

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>i w społeczeństwie Polski.</p> <p>2. Znaczenie pracy.</p> <p>3. Organizacja pracy i jej efekty.</p> <p>4. Społeczeństwo jak rzeka.</p> <p>5. Działanie dla wspólnego dobra.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<p>przedsiębiorstw</p> <ul style="list-style-type: none"> • praca jako dobro, problem bezrobocia • dlaczego ważna jest organizacja pracy • grupy społeczne • organizacje i stowarzyszenia, działalność prospołeczna 	<p>jej społeczny podział;</p> <p>2) opisuje różne grupy społeczne, wskazuje ich role w społeczeństwie;</p> <p>3) podaje przykłady ważnych problemów współczesnej Polski, korzystając z różnych źródeł informacji (od osób dorosłych, z prasy, radia, telewizji, internetu).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie bezrobocia • podaje dwa przykłady grup społecznych 	<p>prospołeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady organizacji pracy i jej efekty • wyjaśnia, czym jest prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych 	<p>wspólnego dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedź, w której uzasadnia, że należy szanować pracę swoją i innych 	<p>przedstawia społeczne skutki bezrobocia</p>	<p>różne prawa</p>
<p>31. Ojczyzna bliska i odległa</p> <p>1. Polska domem wielu narodów.</p> <p>2. Polacy w swojej ojczyźnie.</p> <p>3. Polacy w świecie.</p> <p>4. Polonia – z bliska i z daleka.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik 	<ul style="list-style-type: none"> • mniejszości narodowe i mniejszości etniczne • Polska jako ojczyzna wszystkich Polaków • patriotyzm lokalny • Polacy w innych krajach – Polonia 	<p><u>1. Ojczyzna.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>1) wymienia i tłumaczy znaczenie miejsc ważnych dla pamięci narodowej;</p> <p>3) wymienia mniejszości narodowe i etniczne żyjące w Polsce i na wybranych przykładach opisuje ich kulturę i tradycje oraz wymienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwie mniejszości narodowe i dwie mniejszości etniczne żyjące w Polsce • wymienia miejsca ważne w historii Polski • wyjaśnia pojęcie Polonii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejsca zamieszkałe przez mniejszości narodowe i etniczne • wymienia państwa, w których znajdują się największe skupiska Polonii 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jaki procent mieszkańców Polski stanowią mniejszości narodowe • omawia przyczyny polityczne i ekonomiczne, które zmuszały lub zmuszają Polaków do emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, jakie prawa przysługują mniejszościom narodowym w Polsce • potrafi przedstawić informacje na temat miejsc pamięci narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację mniejszości narodowych we współczesnej Polsce i w II Rzeczypospolitej

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> zeszyt ćwiczeń mapa świata karty pracy 		miejsca największych skupisk Polaków na świecie.					
<p>32. Polska w Unii Europejskiej</p> <p>1. Co to jest Unia Europejska. 2. Jesteśmy w Unii Europejskiej. 3. Zmieniona, nowocześniejsza Polska.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa Unii Europejskiej karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> powstanie Unii Europejskiej Polacy w Unii Europejskiej życie codzienne we współczesnej Polsce 	<p><u>6. Wspólnota europejska.</u></p> <p>Uczeń opowiada o uczestnictwie Polski we wspólnocie europejskiej, używając pojęć: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe oraz rozpoznaje symbole unijne: flagę, hymn Unii Europejskiej (<i>Oda do Radości</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje symbole unijne – flagę i hymn Unii Europejskiej podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej wie, jaka jest wspólna waluta części państw europejskich 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa założycielskie Unii Europejskiej wie, czym jest strefa Schengen wyjaśnia czym są Parlament Europejski i Komisja Europejska 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciami i terminami: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe opowiada o uczestnictwie Polski w Unii Europejskiej i o zmianach, jakie zaszły w naszym kraju od 2004 r. wymienia korzyści i obowiązki, które wynikają z członkostwa w Unii wyjaśnia, na czym polega zachowanie suwerenności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie mapy wymienia państwa należące do Unii Europejskiej podaje przyczyny utworzenia Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat jednego z państw kandydujących do Unii Europejskiej
33. Współczesne	<ul style="list-style-type: none"> ustrój 	<u>Temat spoza PP</u>	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>państwa i organizacje międzynarodowe – ONZ i NATO</p> <p>1. Ustroje polityczne we współczesnym świecie. 2. Organizacja Narodów Zjednoczonych. 3. Nasi sojusznicy i nasze bezpieczeństwo w NATO.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<p>republikański a monarchia</p> <ul style="list-style-type: none"> • działalność ONZ • NATO – geneza sojuszu, kraje członkowskie 		<p>pomiędzy ustrojem republikańskim a monarchią</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej jedno państwo europejskie, które jest monarchią • wymienia co najmniej jedno państwo europejskie o ustroju republikańskim • potrafi rozwinąć skrót ONZ • wie, czym jest NATO 	<p>są cele działania ONZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, czym zajmuje się UNICEF • wyjaśnia pojęcia: filantrop, filantropia • wyjaśnia, jakie są główne cele działalności NATO 	<p>działalność ONZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego członkostwo w NATO jest korzystne dla Polski • rozpoznaje flagi ONZ i NATO 	<p>polega działalność filantropijna</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie cechy charakterystyczne ma dyktatura, podaje przykłady państw rządzonych przez dyktatorów 	<p>internetu, prasy, informacji</p> <p>telewizyjnych wypowiedź na temat misji, w których uczestniczą wojska ONZ na świecie</p>
<p>34. Jaki jest współczesny świat</p> <p>1. Co to jest globalizacja? 2. Rewolucja technologiczna. 3. Rozwój kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywne i negatywne skutki globalizacji • znaczenie technologii w naszym współczesnym życiu, rewolucja 	<p><u>IV. Zainteresowanie problematyką społeczną.</u></p> <p>Uczeń ma nawyk dociekania w kontekście społecznym – zadaje pytania: Dlaczego jest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie globalizacji • wymienia co najmniej kilku twórców kultury masowej • wie, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady wpływu techniki na życie człowieka • wyjaśnia własnymi słowami powiedzenie „świat stał się mniejszy” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kogo nazywamy antyglobalistami • podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym ludzi w czasie ostatnich 100 lat 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie bierze udział w dyskusji na temat współczesnego świata i potrafi uzasadnić swoje zdanie • podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat ochrony przyrody i działań, jakie może podjąć każdy człowiek, aby chronić środowisko

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>masowej.</p> <p>4. Wpływ człowieka na przyrodę.</p> <p>5. Następstwa globalizacji.</p> <p>6. Problemy świata na początku XXI wieku.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karta pracy 	<p>technologiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultura masowa • wpływ człowieka na przyrodę • zagrożenia współczesnego świata: bieda, głód, brak dostępu do wody, opieki medycznej i edukacji, konflikty zbrojne i rozwarstwienie społeczne 	<p>tak, jak jest? i Czy mogłoby być inaczej? oraz próbuje odpowiedzieć na te pytania.</p> <p><u>7. Problemy ludzkości.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia, co oznacza powiedzenie „świat stał się mniejszy” i wskazuje przyczyny tego zjawiska; 2) opisuje i ocenia na przykładach wpływ techniki na środowisko naturalne i życie człowieka; 3) wymienia pożytki i niebezpieczeństwa korzystania z mediów elektronicznych; 4) opowiada o przejawach nędzy na świecie oraz 	<p>polega efekt cieplarniany</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego musimy chronić otaczającą nas przyrodę 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe problemy świata XXI w. • opowiada o przyczynach i skutkach globalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady produktów i marek o globalnym zasięgu • wyjaśnia, na czym polega rewolucja technologiczna • własnymi słowami wyjaśnia, czym jest kultura masowa, podaje przykłady twórców kultury masowej 	<p>zmian w przyrodzie, jakie spowodował swoją działalnością człowiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym zajmują się organizacje ekologiczne, w tym Greenpeace 	

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		formułuje własną opinię o działaniach pomocowych podejmowanych przez państwa lub organizacje pozarządowe; 5) wyjaśnia na przykładach przyczyny i następstwa konfliktów zbrojnych na świecie.					
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WSPÓŁCZESNEJ POLSCE I WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	29. III Rzeczpospolita – życie w państwie demokratycznym. 30. Współczesne społeczeństwo. 31. Ojczyzna bliska i odległa. 32. Polska w Unii Europejskiej. 33. Współczesne państwa i organizacje międzynarodowe – ONZ i NATO. 34. Jaki jest	jw.	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji • wymienia konstytucję jako zbiór najważniejszych praw i zasad w państwie • wie, czym się zajmuje Rzecznik Praw Dziecka • wymienia niektóre zmiany w polskim społeczeństwie, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza, że w Polsce wszyscy jesteśmy równi wobec prawa • wymienia prawa i obowiązki obywateli polskich • zna instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej • wie, kto uchwała 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skład polskiego parlamentu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej (Zgromadzenie Narodowe jako forma wspólnych obrad obu izb) • wie, kto w Polsce sprawuje władzę sądowniczą • wyjaśnia, jaką 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiada na pytania: Do kogo należy władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej? Czego strzeże Rzeczpospolita? Co jest najważniejszym prawem Rzeczypospolitej? 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia ustrój panujący we współczesnej Polsce w porównaniu z ustrojem PRL • podaje przykłady różnych społeczeństw, w których ludzie nie są sobie równi i mają różne prawa • porównuje sytuację mniejszości narodowych we współczesnej

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	współczesny świat.		<p>jakie zaszły po roku 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> własnymi słowami wyjaśnia pojęcie bezrobocia podaje dwa przykłady grup społecznych wymienia co najmniej dwie mniejszości narodowe i dwie mniejszości etniczne żyjące w Polsce wymienia miejsca ważne w historii Polski wyjaśnia pojęcie Polonii rozpoznaje symbole unijne – flagę i hymn Unii Europejskiej podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej wie, jaka jest wspólna waluta 	<p>prawo w Rzeczypospolitej polskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie grupy społecznej wie, czym charakteryzuje się postawa prospołeczna podaje przykłady organizacji pracy i jej efekty tłumaczy, czym jest prywatyzacja przedsiębiorstw wskazuje na mapie miejsca zamieszkane przez mniejszości narodowe i etniczne w Polsce wymienia państwa, w których znajdują się największe skupiska Polonii wymienia państwa założycielskie Unii Europejskiej 	<p>funkcję w państwie polskim pełnią samorządy</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi powiedzieć, jaką funkcję w państwie polskim pełni prezydent wyjaśnia, co znajduje się w preambule <i>Konstytucji RP</i> formułuje wypowiedź na temat ustroju państwa polskiego, używając pojęć: wolne wybory, wolność słowa, wolne media, konstytucja podaje przykłady stowarzyszeń, fundacji i instytucji pozarządowych, działających dla wspólnego dobra formułuje wypowiedź, w której 	<ul style="list-style-type: none"> krótko charakteryzuje instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej wymienia zmiany gospodarcze, które zaszły w Polsce po roku 1989 własnymi słowami przedstawia społeczne skutki bezrobocia opowiada, jakie prawa przysługują mniejszościom narodowym w Polsce potrafi przedstawić informacje na temat polskich miejsc pamięci narodowej na podstawie mapy wymienia 	<p>Polsce i w II Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat jednego z państw kandydujących do Unii Europejskiej na podstawie internetu, prasy, informacji telewizyjnych przygotowuje wypowiedź na temat misji, w których uczestniczą wojska ONZ na świecie przygotowuje prezentację na temat ochrony przyrody i działań, jakie może podjąć każdy człowiek, aby chronić środowisko

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>części państw europejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice pomiędzy ustrojem republikańskim a monarchią wymienia co najmniej jedno państwo europejskie, które jest monarchią wymienia co najmniej jedno państwo europejskie o ustroju republikańskim potrafi rozwinąć skrót ONZ wie, czym jest NATO własnymi słowami wyjaśnia pojęcie globalizacji wymienia co najmniej kilku twórców kultury masowej wie, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> wie, czym jest strefa Schengen wyjaśnia czym są Parlament Europejski i Komisja Europejska wyjaśnia, jakie są cele działania ONZ wie, czym zajmuje się UNICEF wyjaśnia pojęcia: filantrop, filantropia wyjaśnia, jakie są główne cele działalności NATO wymienia przykłady wpływu techniki na życie człowieka wyjaśnia własnymi słowami powiedzenie „świat stał się mniejszy” wymienia przykładowe problemy świata XXI w. 	<p>uzasadnia, że należy szanować pracę swoją i innych</p> <ul style="list-style-type: none"> wie, jaki procent mieszkańców Polski stanowią mniejszości narodowe omawia przyczyny polityczne i ekonomiczne, które zmuszały lub zmuszają Polaków do emigracji posługuje się pojęciami: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe opowiada o uczestnictwie Polski w Unii Europejskiej i o zmianach, jakie zaszły w naszym kraju od 2004 r. wymienia korzyści 	<p>państwa należące do Unii Europejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny utworzenia Unii Europejskiej wyjaśnia, na czym polega działalność filantropijna wie, jakie cechy charakterystyczne ma dyktatura, podaje przykłady państw rządzonych przez dyktatorów aktywnie bierze udział w dyskusji na temat współczesnego świata i potrafi uzasadnić swoje zdanie podaje przykłady zmian w przyrodzie, które spowodował swoją działalnością człowiek wyjaśnia, czym zajmują się 	

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>polega efekt cieplarniany</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego musimy chronić otaczającą nas przyrodę 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o przyczynach i skutkach globalizacji 	<p>i obowiązki, które wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega zachowanie suwerenności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej • charakteryzuje działalność ONZ • wyjaśnia, dlaczego członkostwo w NATO jest korzystne dla Polski • rozpoznaje flagi ONZ i NATO • wyjaśnia, kogo nazywamy antyglobalistami • podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym ludzi w czasie ostatnich 100 lat • podaje przykłady produktów i marek o 	<p>organizacje ekologiczne, w tym Greenpeace</p>	

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
					globalnym zasięgu • wyjaśnia, na czym polega współczesna rewolucja technologiczna • własnymi słowami wyjaśnia, czym jest kultura masowa, podaje przykłady twórców kultury masowej		

AUTOR: Marianna Gwardys-Bartmańska